

PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ

Pilonul VI – Politici pentru noua generație

Componenta 15 – Educație

Reforma 4 – Crearea unei rute profesionale complete pentru învățământul tehnic superior

Investiția 7 – Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare

GHIDUL SOLICITANTULUI

ÎMBUNĂȚĂȚIREA INFRASTRUCTURII LICEELOR CU PROFIL PREPONDERENT AGRICOL

August 2023

Acest document se aplică apelului de proiecte cu titlul „ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII LICEELOR CU PROFIL PREPONDERENT AGRICOL”, finanțat prin Investiția 7 – Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare în ceea ce privește partea de investiții pentru dezvoltarea/modernizarea infrastructurii acestora/Reforma 4 – Crearea unei rute profesionale complete pentru învățământul tehnic superior/Componenta 15 – Educație/Pilonul VI – Politici pentru noua generație din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), aprobat prin Decizia 2021/0309 de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării Planului de Redresare și Reziliență al României.

În baza Acordului dintre Ministerul Educației (ME) și Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) privind implementarea investițiilor specifice prin Componenta 15 – Educație, Reforma 4, Investiția 7. din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) în România, Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) are calitatea de agenție implementare a proiectelor, conform prevederilor OUG nr. 124/2021, cu modificările și completările ulterioare.

Prezentul document, denumit în continuare Ghid, reglementează condițiile pentru acordarea finanțării unităților de învățământ liceal tehnologic, cu profil preponderent agricol, de stat, acreditate, care vor contribui la creșterea calității ofertei educaționale a învățământului profesional agricol. Ghidul include informații referitoare la regulile de elaborare a Cererilor de finanțare, procedurile de evaluare și selectare a proiectelor precum și informații generale privind implementarea investiției în vederea atingerii țintelor și obiectivelor stabilite prin PNRR.

Cererile de finanțare aferente acestui apel de proiecte se depun prin platforma electronică dedicată PNRR <https://proiecte.pnrr.gov.ro/#/home>. Până la data limită de depunere a Cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte, vă rugăm să consultați periodic pagina de internet <https://www.afir.ro/>, pentru a urmări eventualele modificări/interpretări ale condițiilor specifice precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor europene aferente PNRR.

COM

CUPRINS

1.	CONTEXTUL APELULUI	4
2.	SCOPUL APELULUI	4
3.	TERMENI ȘI DEFINIȚII	4
4.	REGULI DE INTERPRETARE	5
5.	ACRONIME	5
6.	CADRUL LEGAL	6
7.	INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE	8
8.	CALENDARUL APELULUI	8
9.	ACTIVITĂȚILE ELIGIBILE	9
10.	INDICATORII PROIECTULUI	15
11.	SOLICITANȚI ELIGIBILI	15
12.	ELIGIBILITATEA GRUPULUI ȚINTĂ	15
13.	ALOCAREA FINANCIARĂ A APELULUI DE PROIECTE	15
14.	ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR	16
15.	INFORMAȚII PRIVIND PREGĂTIREA ȘI DEPUNEREA UNUI PROIECT	23
16.	LIMBA UTILIZATĂ PENTRU COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE	28
17.	SEMNAREA CERERII DE FINANȚARE ȘI A DOCUMENTELOR ANEXATE	28
18.	EVALUAREA ȘI SELECȚIA PROIECTELOR	28
19.	CONTRACTAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR	30
20.	DOCUMENTE NECESARE ÎN ETAPA DE IMPLEMENTARE A CONTRACTELOR DE FINANȚARE	31
21.	MECANISME DE GESTIONARE A RISCURILOR DE IMPLEMENTARE	31
22.	MODIFICAREA GHIDULUI SPECIFIC	32
23.	TRANSPARENȚA	33
24.	PREVENIREA NEREGULILOR GRAVE, A DUBLEI FINANȚĂRI	33
25.	RESPECTAREA PRINCIPIULUI „DE A NU PREJUDICIA ÎN MOD SEMNIFICATIV (DNSH)”	34
26.	BENEFICIARUL REAL AL FONDURILOR PNRR	34
27.	CONTRIBUȚIA INVESTIȚIEI LA OBIECTIVELE ASUMATE PENTRU REALIZAREA INDICATORILOR DIN DOMENIUL CLIMEI ȘI DIN DOMENIUL DIGITAL	34
28.	ANEXE	35

1. CONTEXTUL APELULUI

Agricultura la nivel global se confruntă cu impactul schimbărilor climatice asupra biodiversității, calității solului și a apei și cu cerințele pieței. De aceea, politica agricolă a UE s-a schimbat considerabil în ultimele decenii pentru a ajuta fermierii să facă față acestor provocări și să răspundă atitudinilor și așteptărilor în schimbare¹. Tinerii din mediul rural sunt viitorul securității alimentare, deși, în mare măsură, aceștia sunt rezervați în a-și proiecta un viitor în agricultură sau în zonele rurale, confruntându-se cu multe obstacole, cum ar fi, de exemplu, lipsa cunoștințelor teoretice și practice sau fiind atrași de viața urbană care nu este întotdeauna cea mai bună alegere.

Majoritatea alimentelor din lume sunt produse de micii fermieri mai în vârstă, care nu sunt interesați în adoptarea noilor tehnologii necesare pentru creșterea durabilă a agriculturii. Astfel, este necesară reangajarea tinerilor în agricultură.

Principalele cauze ale declinului învățământului liceal agricol sunt reprezentate de subfinanțarea investițiilor în infrastructura acestora, cum ar fi, de exemplu, investiții în infrastructura la nivel de liceu aferentă educației specifice agriculturii și ramurilor conexe acesteia, inadecvarea curriculei cu realitățile socio-economice din agricultura modernă, precum și lipsa posibilității realizării stagiilor de practică în cadrul unor ferme didactice. Pornind de la această situație reală, se impune luarea unor măsuri în vederea finanțării unor investiții specifice care să determine atât atragerea absolvenților de clasa a VIII-a către acest domeniu de învățământ, cât și garantarea unei bune pregătiri profesionale a elevilor pe parcursul liceului, astfel încât să se poată asigura forță de muncă tânără și calificată în sectorul agricol, în concordanță cu progresul tehnologic în acest domeniu, dar și cu cerințele PAC de practicare a unei agriculturi durabile. Intervenția propusă se încadrează la reforme de adaptare a competențelor dobândite de elevi la cerințele politicilor europene și la reforma remedială – creșterea capacității de reziliență în toate domeniile esențiale și recuperarea decalajului de dezvoltare în raport cu celelalte state membre ale UE. Dacă la nivel european tendința în ceea ce privește liceele tehnologice și agricole este axarea pe învățarea la locul de muncă (work-based learning), în România, elevii care le frecventează au beneficiat în mică măsură de asemenea soluții.

2. SCOPUL APELULUI

Scopul prezentului apel îl reprezintă creșterea atractivității învățământului profesional agricol, prin finanțarea îmbunătățirii infrastructurii și dotării cu materiale didactice specifice a minimum 57 de licee agricole, pentru pregătirea viitorilor fermieri antreprenori și a salariaților în domeniile agriculturii și a celor conexe acesteia. Clădirile, sălile de clasă, laboratoarele și dotările, respectiv, infrastructura educațională, constituie elemente vitale ale mediilor de învățare din școli, deoarece are efecte asupra îmbunătățirii predării, a rezultatelor școlare ale elevilor și asupra reducerii abandonului școlar.

3. TERMENI ȘI DEFINIȚII

Termenii și definițiile utilizate în prezentul Ghid au următorul înțeles:

- a) Beneficiar (al finanțării nerambursabile) – unitatea de învățământ liceal tehnologic, cu peste 10% clase cu profil agricol, căreia i-a fost aprobată Cererea de finanțare depusă în cadrul prezentului apel de proiecte și care a încheiat Contract de finanțare cu AFIR;

¹ https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/agriculture_en

- b) Beneficiari finali – elevii înscriși în unitățile de învățământ cuprinse în Lista unităților de învățământ eligibile (Anexa14 la Ghid);
- c) Cerere de finanțare – formularul completat și transmis de către Solicitantul eligibil, în vederea obținerii finanțării în cadrul prezentului apel și al cărui model se regăsește în Anexa 1 la prezentul Ghid;
- d) Contract de finanțare – actul juridic supus regulilor de drept public semnat de AFIR, în calitate de Finanțator al unui Proiect din cadrul prezentului apel, pe de o parte, precum și de beneficiarul finanțării, pe de altă parte, a cărui cerere de finanțare a fost aprobată. Modelul Contractului de finanțare se regăsește în Anexei 13 la prezentul Ghid;
- e) Grant – finanțarea nerambursabilă acordată unui beneficiar în vederea implementării Proiectului depus, evaluat și selectat pentru finanțare;
- f) Liceu agricol – Unitate de învățământ (public) liceal tehnologic, cu peste 10% clase profil agricol;
- g) Proiect – proiectul finanțat prin PNRR/Pilonul VI. Politici pentru noua generație/Componenta 15. Educație/Reforma 4. Crearea unei rute profesionale complete pentru învățământul tehnic superior/Investiția 7. Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare, depus de solicitantul/beneficiarul finanțării nerambursabile în cadrul apelului de proiecte și implementat în baza Contractului de finanțare;
- h) Solicitant eligibil – unitatea de învățământ liceal tehnologic cu profil agricol, de stat, acreditată, care se regăsește în Lista unităților de învățământ eligibile (Anexa 14).

4. REGULI DE INTERPRETARE

În cuprinsul prezentului Ghid sunt utilizate următoarele reguli de interpretare:

- a) termenul de „zi” sau „zile” reprezintă zi calendaristică ori zile calendaristice, dacă nu se specifică altfel; documentele și actele solicitate prin Ghid pot fi utilizate și în data eliberării lor;
- b) cu excepția unor prevederi contrare, cuvintele la forma de singular includ și forma de plural și viceversa, acolo unde acest lucru este permis de context.

5. ACRONIME

În cuprinsul prezentului Ghid sunt utilizate următoarele acronime:

- a) AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
- b) DNSH – principiul „Do No Significant Harm” („de a nu prejudicia în mod semnificativ”),
- c) HG – Hotărâre a Guvernului,
- d) I7 – Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare
- e) MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale,
- f) MDLPA – Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
- g) ME – Ministerul Educației,
- h) MIPE – Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene,
- i) MIV – Manualul de Identitate Vizuală,
- j) MS – Ministerul Sănătății,
- k) OUG – Ordonanță de Urgență a Guvernului, TVA – taxă pe valoare adăugată,
- l) PAC – Politica Agricolă Comună pentru toate țările din UE (Common Agricultural Policy – CAP),
- m) PNRR – Planul Național de Redresare și Reziliență,
- n) UE – Uniunea Europeană.

6. CADRUL LEGAL

Baza legală pentru prezentul apel este:

- a. Regulamentul (UE) nr. 241/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență;
- b. OUG nr. 134/2021 pentru aprobarea Acordului de împrumut dintre Comisia Europeană și România, semnat la București la 26 noiembrie 2021 și la Bruxelles la 15 decembrie 2021;
- c. OUG nr. 41/2014 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, prin reorganizarea Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, aprobată cu modificări prin Legea nr. 43/2015;
- d. Acordul de finanțare privind implementarea reformelor și/sau investițiilor finanțate prin Planul Național de Redresare și Reziliență nr. 31394/2022, încheiat între Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și Ministerul Educației;
- e. Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 264/R/2022 pentru desemnarea structurilor responsabile de elaborarea Ghidului de finanțare a liceelor agricole;
- f. Regulamentul (UE) 2018/1.046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii Europene;
- g. Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență;
- h. Regulamentul Delegat (UE) 2021/2106 al Comisiei din 28 septembrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență prin stabilirea indicatorilor comuni și a elementelor detaliate ale tabloului de bord privind redresarea și reziliența;
- i. Decizia de punere în aplicare a Consiliului de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României din 29 octombrie 2021;
- j. Legea nr. 178/2022 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență;
- k. HG nr. 209/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021, privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020, privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență;
- l. OUG nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență;
- m. Instrucțiunile MIPE, pentru Contractele de finanțare semnate după data (publicării) acestora, aplicabile conform legii;

- n. OUG nr. 70/2022 privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate;
- o. Legislația aplicabilă în vigoare la data semnării Contractului de finanțare;
- p. Ordinul ministrului educației nr. 3497/2022 pentru aprobarea standardelor de echipare a unităților de învățământ preuniversitar cu echipamente tehnologice;
- q. Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 2480/2021 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționarea a MADR prin care au fost stabilite atribuțiile structurii responsabile cu dezvoltarea învățământului liceal agricol;
- r. Acordul privind implementarea investițiilor specifice prin Componenta 15 – Educație, Reforma 4, Investiția I 7, a Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) în România dintre Ministerul Educației și Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale nr. 10309/P185/31.05.2023;
- s. Regulamentul de Organizare și Funcționare al Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, elaborat în baza prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 41/26.06.2014 și aprobat prin Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr.1248/R/2023;
- t. Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- u. Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții – republicată;
- v. Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- w. Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- x. HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice cu modificările și completările ulterioare;
- y. HG nr. 1235/2022 privind aprobarea distribuției bugetului aferent reformelor și investițiilor finanțate prin Planul Național de Redresare și Reziliență al României pentru fiecare coordonator de reformă și/sau investiții Formă aplicabilă la zi, 11 ianuarie 2023. Distribuirea bugetului aferent reformelor și investițiilor finanțate prin Planul Național de Redresare și Reziliență al României pentru fiecare coordonator de reformă și/sau investiții;
- z. OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- aa. Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 16/2023 pentru aprobarea reglementării tehnice „Metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor, indicativ Mc 001-2022”;
- bb. Ordinul ministrului sănătății nr. 1456/2020 pentru aprobarea „Normelor de igienă din unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor”;
- cc. Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 1203/2022 pentru aprobarea reglementării tehnice „Normativ privind proiectarea, realizarea și exploatarea construcțiilor pentru școli și licee, indicativ NP 010-2022”;
- dd. Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- ee. Legea învățământului preuniversitar nr. 198/ 2023.

7. INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE

Prezentul apel de proiecte este finanțat prin PNRR², Pilonul VI³, Componenta 15⁴, fiindu-i subsumată, printre altele, și **Reforma 4** – Crearea unei rute profesionale complete pentru învățământul tehnic superior, care are ca obiectiv dezvoltarea unei educații duale centrată pe nevoile elevilor și aliniată la nevoile pieței muncii, atât prin creșterea numărului de domenii, de calificări și de absolvenți, cât și prin asigurarea unui parcurs educațional complet pentru elevii înscriși în învățământul dual de nivel liceal, astfel încât aceștia să poată urma programele de învățământ terțiar.

Investiția 7 – Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare are ca obiectiv sprijinirea a minimum 57 de licee agricole. Prin proiectele care vor fi finanțate prin prezentul apel, vor fi îndeplinite cele 2 ținte PNRR, respectiv:

Țintă 475/Investiția 7, care vizează minimum 57 de licee agricole care vor beneficia de sprijin pentru:

- modernizarea, renovarea și extinderea laboratoarelor școlare, a atelierelor și a laboratoarelor de informatică, a cantinelor, a căminelor pentru elevi;
- achiziționarea de materiale biologice, echipamente agricole și utilaje pentru executarea lucrărilor agricole.

Țintă 476/Investiția 7, care vizează numărul elevilor înscriși în cele minimum 57 de licee tehnologice, cu un profil predominant agricol finanțate prin proiectele apelului care datorită îmbunătățirii condițiilor de studiu și de practică agricolă vor atrage mai mulți elevi la clasele cu profil agricol, Astfel, se estimează că, în anul școlar 2025-2026, numărul elevilor va crește cu 11,1 % în comparație cu anul școlar 2020-2021.

8. CALENDARUL APELULUI

Apelul de proiecte este unul de tip competitiv, cu termen limită de depunere. Ghidul va fi pus în consultare publică în perioada **10.08.2023 – 25.08.2023**. În urma consultărilor publice vor fi asimilate, în Ghid, observațiile și propunerile primite, la adresa de e-mail relatii publice@afir.ro, din partea partenerilor instituționali, sociali și economici, respectiv a oricăror potențiali factori interesați.

În cadrul prezentului apel, proiectele se depun exclusiv online, prin platforma electronică dedicată PNRR, disponibilă la adresa <https://proiecte.pnrr.gov.ro/#/home>, cu respectarea termenului limită de depunere menționat mai jos.

² Obiectivul general al PNRR este dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din mecanismul de redresare și reziliență. Date generale privind PNRR se regăsesc la adresa <https://mfe.gov.ro/PNRR/>.

³ Pilonul VI PNRR, Politici pentru noua generație vizează combaterea accesului limitat la educație, înainte și după învățământul obligatoriu, în special în ceea ce privește educația timpurie, crearea unei infrastructuri de calitate, a unui sistem de educație echitabil și a unor servicii esențiale privind oferta educațională, atât în mediul urban, cât și în mediul rural fiind necesare în creșterea calității vieții generațiilor viitoare.

⁴ Componenta 15 PNRR, Educație abordează creșterea capacității de reziliență a sistemului educațional prin modernizarea infrastructurii educaționale și a dotării aferente, în corelare cu nevoile prezente și viitoare ale pieței forței de muncă, în vederea asigurării participării la un proces educațional de calitate, modern și incluziv. În cadrul componentei sunt prevăzute optsprezece investiții susținute de șapte reforme. Reformele sunt menite să sprijine investițiile.

Calendarul apelului este următorul:

Nr. crt.	Activități	Data/ora/perioda
1.	Depunerea proiectelor	
2.	Etapa I. Verificarea eligibilității solicitanților și proiectelor, inclusiv solicitare/răspuns clarificări	Evaluarea eligibilității solicitanților și proiectelor (conform grilei din Anexa 11 la prezentul Ghid)
		Publicarea listelor inițiale cu solicitanți acceptați/solicitanți respinși, cu termen pentru eventuale contestații
		Depunerea contestațiilor
		Soluționarea contestațiilor
3.	Publicarea listelor finale cu solicitanți acceptați/solicitanți respinși în etapa I	
4.	Etapa II. Evaluarea calitativă a proiectelor, inclusiv solicitare/răspuns clarificări	Evaluarea calitativă a proiectelor (conform grilei din Anexa 12 la prezentul Ghid)
		Publicarea listelor inițiale cu solicitanți acceptați/solicitanți respinși, cu termen pentru eventuale contestații
		Depunerea contestațiilor
		Soluționarea contestațiilor
5.	Publicarea listei finale a proiectelor acceptate pentru finanțare	
6.	Transmiterea notificărilor	
7.	Contractarea proiectelor	

Implementarea integrală a investiției finanțate din PNRR va fi finalizată până la 30 iunie 2025.

9. ACTIVITĂȚILE ELIGIBILE

Pentru a obține finanțare în cadrul prezentului apel, proiectele trebuie să se încadreze în criteriile de finanțare ale PNRR, Componenta 15 – Educație, Reforma 4 – Crearea unei rute profesionale complete pentru învățământul tehnic superior, Investiția 7. Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare în ceea ce privește partea de investiții pentru dezvoltarea/modernizarea infrastructurii acestora.

Prezentul apel de proiecte reprezintă dezvoltarea Investiției 7, care se adresează învățământului liceal cu profil agricol, fiind susținute investiții pentru minimum 57 de licee agricole, cu dotări care nu fac obiectul niciunui alt program de finanțare. Unitățile de învățământ liceal tehnologic eligibile, cu profil agricol, vor putea beneficia de sprijin pentru **lucrări de construcții noi sau de modernizarea infrastructurii, respectiv de eficientizare energetică a celor deja existente**. Toate lucrările de construcții vor fi realizate conform standardelor de siguranță și calitate în construcții, respectiv:

- rezistență mecanică și stabilitate;
- securitate la incendiu;
- igienă, sănătate și mediu înconjurător;
- siguranță și accesibilitate în exploatare;

- e) protecție împotriva zgomotului;
- f) economie de energie și izolare termică;
- g) utilizare sustenabilă a resurselor naturale.

Apelul finanțat prin 17 a PNRR este unul complex, prin integrarea a 3 componente:

- I. Componenta I – CONSTRUCȚII NOI**
- II. Componenta II – INTERVENȚII LA CONSTRUCȚII EXISTENTE PRIN REABILITAREA/RENOVAREA INFRASTRUCTURII, ÎN SPECIAL PENTRU ASIGURAREA CREȘTERII PERFORMANȚEI ENERGETICE**

Condiția de eligibilitate pentru cele două tipuri de componente este prezentarea dovezii dreptului de proprietate publică sau dreptului de administrare asupra terenului pe care se propune executarea lucrărilor de construire clădire nouă și/sau asupra clădirii/construcției pentru care se propune execuția de lucrări de rehabilitare/renovare.

- III. Componenta III – DOTAREA CU MATERIALE, MOBILIER, ECHIPAMENTE DIGITALE SPECIFICE ACTIVITĂȚII DIDACTICE ȘI PRACTICE** pentru liceele agricole care sunt cuprinse în Anexa 14 la prezentul Ghid.

În funcție de nevoile specifice, fiecare liceu va prezenta în aplicație o analiză sintetică, a tipurilor de investiții vizate prin proiect, în corelare cu profilul educațional.

- I. Componenta I – CONSTRUCȚII NOI**

Activități eligibile în cadrul Componentei I:

- a. extinderea, prin lucrări de execuție construcții noi, a spațiilor care au ca destinație desfășurarea activităților didactice teoretice și/sau practice;
- b. extinderea, prin lucrări de execuție construcții noi, a spațiilor care au destinația de microferme didactice cu profil vegetal, zootehnic sau de mică industrie alimentară;
- c. extinderea, prin lucrări de execuție construcții noi, a spațiilor care au ca destinație funcționarea laboratorului de informatică (câte un laborator de informatică pentru fiecare liceu agricol);
- d. extinderea, prin lucrări de execuție construcții noi, a spațiilor destinate cantinelor, precum și a spațiilor de cazare (cămine școlare), în vederea asigurării condițiilor necesare de masă și cazare, cu scopul atragerii unui număr mai mare de elevi în învățământul agricol.

Toate aceste lucrări trebuie să fie executate cu respectarea condițiilor de protecție a mediului.

Astfel:

- a. Pentru dovedirea dreptului de proprietate publică/privată, la momentul depunerii Cererii de finanțare, se vor prezenta următoarele documente, în mod obligatoriu:
 - a1. Extras de carte funciară, din care să rezulte intabularea, precum și încheierea. Extrasele de carte funciară nu trebuie să fi fost emise cu mai mult de 30 (treizeci) de zile calendaristice înainte de data depunerii acestora,
 - a.2. Plan de amplasament, vizat de OCPI, pentru terenurile pe care se propune a se realiza investiția în cadrul Proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale;
- b. Pentru dovedirea dreptului de administrare trebuie prezentate următoarele documente, în mod

obligatoriu, la momentul depunerii Cererii de finanțare:

- b.1. Plan de amplasament, vizat de OCPI, pentru terenurile pe care se propune a se realiza investiția în cadrul Proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale,
- b.2. Actul normativ/administrativ care să demonstreze că solicitantul este administratorul legal al terenului asupra căruia/căreia se realizează investiția,
- b.3. Înregistrarea terenurilor în registre, prin extras de carte funciară, din care să rezulte intabularea precum și încheierea, în termen de valabilitate la data depunerii acestora, emis cu maximum 30 (treizeci) de zile înaintea de data depunerii.

Aceste documente vor fi însoțite de un Tabel centralizator al numerelor cadastrale, obiectivelor asupra cărora se realizează investiția precum și al suprafețelor aferente, în cazul în care investiția vizează mai mult de un număr cadastral.

Înscrierea dreptului de proprietate, astfel cum este solicitat ca o condiție de eligibilitate, trebuie să fie definitivă. În cazul administrării, se face referire la dreptul de administrare, ca drept real, aferent proprietății, prevăzut de articolul 866 și următoarele din Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Clădirile nou-construite vor respecta obiectivul privind necesarul de energie primară cu cel puțin 20% mai mic decât cerința pentru clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero conform orientărilor naționale, ceea ce se va asigura prin certificate de performanță energetică.

Fiecare clădire nou construită va respecta standardul NZEB (clădiri cu consum energetic aproape zero).

Conform legislației adoptate în România, înțelegem prin NZEB clădiri cu performanță energetică foarte ridicată, deci cu un consum de energie primară foarte scăzut. Din necesarul de consum energetic în clădire, cel puțin 30% urmează a fi asigurat din surse regenerabile de energie de la fața locului sau de la o distanță de nu mai mult de 30 km de la locația clădirii.

II. Componenta II – INTERVENȚII LA CONSTRUCȚII EXISTENTE PRIN REABILITAREA/RENOVAREA INFRASTRUCTURII LICEELOR, ÎN SPECIAL PENTRU ASIGURAREA CREȘTERII PERFORMANȚEI ENERGETICE

Activități eligibile în cadrul Componentei II:

- a. executarea de lucrări de intervenții la construcții existente prin reabilitare/renovare pentru spații care au ca destinație desfășurarea activităților didactice teoretice și/sau practice;
- b. executarea de lucrări de intervenții la construcții existente prin reabilitare/renovare pentru spații care au destinația de microferme didactice cu profil vegetal, zootehnic sau de mică industrie alimentară;
- c. executarea de lucrări de intervenții la construcții existente prin reabilitare/renovare pentru spații care au ca destinație funcționarea laboratorului de informatică (câte un laborator de informatică pentru fiecare liceu agricol);
- d. executarea de lucrări de intervenții la construcții existente prin reabilitare/renovare cu destinația de spații pentru cantine și spații de cazare (cămine școlare), în vederea asigurării condițiilor necesare de masă și cazare, cu scopul atragerii unui număr mai mare de elevi în învățământul agricol.

Toate aceste lucrări trebuie să fie executate cu respectarea condițiilor de protecție a mediului.

Condiție de eligibilitate: prezentarea dovezii dreptului de proprietate sau dreptului de administrare asupra clădirii/construcției asupra cărora se propune execuția de lucrări de reabilitare/renovare.

Contractele de lucrări de renovare/modernizare vor include obligatoriu cerința minimă de reducere a consumului de energie pentru încălzire cu cel puțin 50%, în comparație cu consumul anual de energie pentru încălzire înainte de renovarea clădirii, ceea ce va conduce la o creștere cu 30% a economiilor de energie primară, în comparație cu starea anterioară renovării.

În cazul lucrărilor de reabilitare, unitatea de învățământ nu trebuie să se afle în clasa de risc seismic I sau II.

Astfel, cel puțin 90 % din costurile legate de renovare se referă la îmbunătățirea eficienței energetice.

Alte aspecte referitoare la Componenta I și Componenta II

Tipuri de lucrări necesare pentru a asigura îmbunătățirea performanței energetice, atât pentru clădirile noi, cât și pentru cele vechi:

- conectarea la rețeaua de gaze naturale și instalarea de cazane pe gaz și/sau înlocuirea în clădirile vechi a cazanelor pe cărbune și pe gaz existente, după caz;
- instalarea de cazane pentru încălzire în clădirile noi;
- instalarea de panouri fotovoltaice pentru clădirile noi, care au terenuri disponibile pentru utilizarea acestui sistem de încălzire.

În cadrul lucrărilor de construire clădiri noi/modernizare (reabilitare și/sau renovare) clădiri existente se vor asigura materiale conforme, calitative și agreate din punct de vedere tehnic în conformitate cu legislația în vigoare.

Lucrările de execuție vor fi realizate, obligatoriu, pe baza standardelor și normelor, care vor fi fundamentul caietelor de sarcini pentru lansarea procedurilor de achiziție publică, respectiv, cel puțin, prevederile următoarelor acte normative:

- Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții – republicată;
- HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 1203/2022 pentru aprobarea reglementării tehnice „Normativ privind proiectarea, realizarea și exploatarea construcțiilor pentru școli și licee, indicativ NP 010-2022”;
- Ordinul MDLPA nr. 16/2023 pentru aprobarea reglementării tehnice „Metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor, indicativ Mc 001-2022”;
- Ordinul MS nr. 1456/25.08.2020 pentru aprobarea „Normelor de igienă din unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor”.

⇒ **Din documentele privind drepturile de proprietate/administrare asupra terenului/clădirii trebuie să reiasă faptul că dreptul respectiv este menținut pe toată perioada de sustenabilitate a investiției.**

- ⇒ **Clădirile care vor fi construite/modernizate (reabilitate/renovate) în cadrul apelului vor respecta prevederile Ordinului nr. 1203/2022 pentru aprobarea reglementării tehnice „Normativ privind proiectarea, realizarea și exploatarea construcțiilor pentru școli și licee, indicativ NP 010-2022”.**
- ⇒ **La depunerea Cererii de finanțare, se vor transmite, în cazul construcțiilor noi, Nota de fundamentare a investiției (Anexa 15 la prezentul Ghid) și Nota conceptuală (Anexa 16 la prezentul Ghid).**
- ⇒ **Prin Contractele de finanțare se va aproba valoarea maximă a investiției. Depășirea plafonului maxim conduce la neeligibilitatea unor cheltuieli, care vor fi suportate de Solicitant, din bugetul propriu.**

Atât pentru clădirile noi, cât și pentru clădirile vechi, cu ocazia modernizării acestora, trebuie avute în vedere următoarele:

- izolarea termică a pereților exteriori ai clădirilor noi, înlocuirea ferestrelor din lemn cu materiale noi, în cazul clădirilor vechi cu ocazia modernizării acestora, astfel încât să crească performanțele energetice a clădirilor, în conformitate cu cerințele din legislația națională și UE în domeniu;
- înlocuirea centralelor individuale pentru încălzire, inclusiv a sobelor care funcționează pe consum de cărbune și lemn, prin dotare (componenta III) cu centrale noi care respectă standardele de mediu folosind energia electrică din rețeaua națională;
- asigurarea unor suprafețe de teren în funcție de condițiile existente la nivelul fiecărui liceu agricol, pentru amplasarea de panouri fotovoltaice, achiziționate în vederea dotării, prin înlocuirea sursei de energie primară cu sursa de energie regenerabilă pentru încălzirea spațiilor, asigurarea apei calde menajere (în cazul cantinelor), ventilație și iluminat, atât pentru clădirile noi, cât și pentru cele care vor fi modernizate.

În scopul asigurării creșterii performanțelor energetice, panourile fotovoltaice pot fi amplasate și pe clădirile liceului, în cazul în care liceul agricol aplicant nu dispune de suprafețe de teren pentru amplasarea acestora.

III. Componenta III – DOTAREA CU MATERIALE, MOBILIER, ECHIPAMENTE DIGITALE SPECIFICE ACTIVITĂȚII DIDACTICE ȘI PRACTICE ALE LICEELOR AGRICOLE (obligatoriu minim 10% cheltuieli de digitalizare din valoarea totală a bugetului solicitat):

Activități eligibile în cadrul Componentei III:

- a. digitalizarea activității didactice și practicii școlare în cadrul liceelor agricole, prin dotarea cu echipamente TIC a sălilor de clasă, laboratoarelor, atelierelor de practică și a laboratoarelor informatice⁵, simulatoare și softuri necesare activităților teoretice și practice de predare/învățare, conform OME nr. 3497/2022 pentru aprobarea standardelor de echipare a unităților de învățământ preuniversitar cu echipamente tehnologice;
- b. achiziția de animale și materiale biologice, în scop didactic, în funcție de profilul fiecărui liceu;
- c. achiziția de utilaje agricole și echipamente pentru liceele tehnologice, cu profil agricol, care dispun de o suprafață agricolă de peste 10 ha în proprietate sau în administrare, în vederea creării

⁵ Dotarea laboratorului de informatică va fi realizată, obligatoriu, cu respectarea normativelor și standardelor stabilite de ME pentru dotarea unităților de învățământ, care vor sta la baza caietelor de sarcini întocmite în cadrul procedurilor lansate în cadrul proiectelor finanțate prin prezentul apel, respectiv Ordinului ME nr. 3497/30.03.2022 pentru aprobarea standardelor de echipare a unităților de învățământ preuniversitar cu echipamente tehnologice.

- deprinderilor elevilor de a folosi utilajele pentru efectuarea lucrărilor agricole;
- d. alte echipamente centrale termice etc.;
 - e. echipamente și software pentru dotarea claselor și a altor spații educaționale (de exemplu: table interactive, stații mobile pentru încărcare inteligentă, tablete, routere wireless, multifuncționale, imprimante, computere, laptopuri, camere video, software aferent etc.) și alte bunuri/echipamente necesare realizării activităților proiectului;
 - f. servicii de transport de echipamente, servicii de asigurare, instalare, exploatare și mentenanță pe perioada de garanție, instruire asociată și întreținere inițială a tehnologiei achiziționate;
 - g. resurse educaționale în format digital, cărți, reviste, publicații, licențe educaționale, cărți în format digital, audiobookuri, abonamente internet, kituri științifice;
 - h. servicii internet, taxe sau abonamente la platforme educaționale, abonamente pentru resurse educaționale și publicații ONLINE etc.

Achiziția de echipamente va include și serviciile aferente precum: asigurare, servicii de instalare, punere în funcțiune, instruirea aferentă și mentenanță pe perioada garanției.

Cererile de finanțare vor conține investiții privind dotarea cu câte un laborator de informatică. În cazul în care liceul agricol aplicant deține deja una din cele două investiții (simulator și soft necesar activităților teoretice și practice) și face dovada existenței și funcționalității acestora, cu respectarea prevederilor OME nr. 3497/2022 pentru aprobarea standardelor de echipare a unităților de învățământ preuniversitar cu echipamente tehnologice, condiția de mai sus se consideră îndeplinită.

La elaborarea bugetului este obligatoriu ca cel puțin 90% din costurile legate de îmbunătățirea infrastructurii (renovare/construcție clădiri noi) vor fi dedicate îmbunătățirii eficienței energetice.

Clădirile nou-construite vor respecta obiectivul privind necesarul de energie primară cu cel puțin 20% mai mic decât cerința pentru clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero conform orientărilor naționale, ceea ce se va asigura prin certificate de performanță energetică.

După finalizarea proiectului, pentru activele corporale/necorporale achiziționate și/sau pentru care au fost realizate investiții, din fondurile alocate proiectului și cu scopul implementării proiectului, vor fi respectate drepturile de proprietate conform legii.

- ⇒ Solicitanții nu au voie să schimbe destinația terenurilor și clădirilor construite/reabilitate prin prezentul apel.
- ⇒ Solicitanții au obligația să le folosească conform scopului destinat și să nu vândă sau să înstrăineze, sub orice formă obiectele/bunurile, fie ele mobile sau imobile finanțate prin PNRR.

Toate achizițiile vor fi realizate cu respectarea prevederilor legale aplicabile domeniului achizițiilor publice.

AFIR va centraliza rezultatele procedurilor de achiziții și le va raporta către ME, astfel încât să fie asigurată atingerea la nivel național a țintelor/jaloanelor și obiectivelor stabilite prin PNRR, respectiv:

1. Țintă 475/Reforma 4: 57 de licee agricole beneficiare ale sprijinului prin intermediul granturilor.
2. Țintă 476/Reforma 4: creșterea cifrei de școlarizare cu 2000 elevi înmatriculați în cadrul liceelor agricole (beneficiari finali), o creștere de 11,1 %, în anul 2025-2026, față de anul 2020-2021.

10. INDICATORII PROIECTULUI

Indicatorii obligatorii care trebuie cuantificați în fiecare cerere de finanțare sunt următorii:

- 1. Nr. m² de infrastructură construită/modernizată (prin reabilitare/renovare)/eficientizată energetic (lucrări de execuție prin modernizarea, renovarea și extinderea laboratoarelor școlare, a atelierelor și a laboratoarelor de informatică, a cantinelor, a căminelor pentru elevi etc.);**
- 2. Nr. elevi noi înmatriculați în clasele cu profil agricol – minimum 26 elevi/proiect (liceu).**

Fiecare liceu care primește finanțare va demonstra, la finalul perioadei de implementare a proiectului, respectiv la 30 iunie 2025, că are o cifră de școlarizare mai mare, respectiv, cu cel puțin o clasă mai mult la profilul agricol.

11. SOLICITANȚI ELIGIBILI

Solicitanții eligibili care pot depune Cererea de finanțare în cadrul prezentului apel sunt definiți la punctul h) de la secțiunea 3. Termeni și definiții, a prezentului Ghid, respectiv sunt unitățile de învățământ liceal tehnologic, cu peste 10% clase cu profil agricol, de stat, acreditate, care se regăsesc în Lista unităților de învățământ eligibile (Anexa 14).

În cadrul acestui apel, un solicitant poate să beneficieze de finanțare doar pentru un singur proiect.

12. ELIGIBILITATEA GRUPULUI ȚINTĂ

În cadrul prezentei cereri de propuneri de proiect, grupul țintă este reprezentat de elevii și cadrele didactice din unitatea de învățământ eligibilă.

13. ALOCAREA FINANCIARĂ A APELULUI DE PROIECTE

Alocarea apelului de proiecte este de 43 milioane EURO, valoare eligibilă din PNRR, fără TVA. Ținta asumată prin PNRR pentru această investiție este de **minimum 57 de licee agricole care vor beneficia de sprijin prin intermediul granturilor.**

Valoarea maximă eligibilă a bugetului unui proiect este echivalentul în lei al sumei de 500.000 EURO, fără TVA.

În situația în care este atinsă ținta asumată prin PNRR pentru aceasta investiție, fără a se consuma suma alocată de 43 milioane EURO, se va avea în vedere deschiderea unui nou apel de proiecte, în care se va alocă suma rămasă neconsumată.

Cererile de finanțare se vor completa cu valorile eligibile ale proiectelor, exprimate în lei, fără TVA, luând în considerare cursul RON/EUR utilizat în cadrul prezentului apel de proiecte, respectiv cursul InfoEuro din luna iulie 2023 (1 EUR = 4,..... RON), iar același curs va fi utilizat și la semnarea Contractelor de finanțare.

Bugetul unui proiect poate cuprinde, în funcție de nevoile liceului aplicant, cheltuieli aferente tipurilor de investiții eligibile, respectiv cheltuieli pentru construcție/reabilitare infrastructură/creștere performanță energetică, pentru dotări cu mobilier și materiale didactice, inclusiv digitale.

Valoarea maximă a unui proiect – 500.000 euro, fără TVA, din care cel puțin:

- **10% din valoarea totală a bugetului proiectului, trebuie să fie dedicată investițiilor pentru digitalizarea liceelor agricole, echipamente, softuri etc.**
- **90% din valoarea totală a cheltuielilor pentru renovare/modernizare/reabilitare/construcție cladiri noi, vor fi dedicate obligatoriu pentru cheltuielile de creștere a performanței energetice a clădirilor.**

14. ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR

În bugetul proiectului, trebuie prevăzute valori estimate, incluzând și TVA-ul ca cheltuială eligibilă, care va fi evidențiată separat.

Apelul finanțează două tipuri mari de investiții:

1. lucrări de execuție, atât pentru construcții noi, cât și intervenții la construcții existente, prin reabilitarea/renovarea infrastructurii liceelor, precum și
2. dotarea acestor spații cu resurse necesare actului didactic și stagiilor de practică specifice profilului agricol, în condițiile stabilite prin prezentul Ghid și cu respectarea prevederilor legale aplicabile.

Tipuri de cheltuieli aferente Componentelor I și II LUCRĂRI DE EXECUȚIE

Categoriile de cheltuieli eligibile	TIPURI DE CHELTUIELI (cu titlu de exemplu, în această categorie pot intra și alte cheltuieli similare)
1. DOCUMENTAȚII TEHNICE PENTRU PROIECTARE ȘI ASISTENȚĂ TEHNICĂ	
A. Documentații suport și cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism, ⇒ obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare, ⇒ obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie etc., ⇒ obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă, ⇒ întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară, ⇒ obținerea autorizației de construire/desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier, ⇒ taxe de amplasament, ⇒ închirieri semne de circulație, ⇒ aviz pentru întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, feroviare, navale sau aeriene, ⇒ contractele de asistență cu poliția rutieră, ⇒ contracte temporare cu furnizorul de energie electrică, cu furnizorul de apă și cu unități de salubritate, ⇒ taxe depozit ecologic, ⇒ obținerea acordului de mediu, ⇒ obținerea avizului P.S.I., ⇒ alte avize, acorduri și autorizații;
B. Studii	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ studii de teren, ⇒ raport privind impactul asupra mediului, ⇒ alte studii specifice;
C. Certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ realizarea auditului energetic, ⇒ obținere certificat de performanță energetică;
D. Proiectare	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ tema de proiectare, ⇒ studiu de fezabilitate (SF) și deviz general, ⇒ documentațiile tehnice necesare în vederea obținerii avizelor/acordurilor/autorizațiilor, ⇒ verificarea tehnică de calitate a proiectului tehnic și a detaliilor de execuție, ⇒ proiect tehnic și detalii de execuție;
E. Asistență tehnică	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ asistență tehnică din partea proiectantului, ⇒ dirigenție de șantier;

Categoriile de cheltuieli eligibile	TIPURI DE CHELTUIELI (cu titlu de exemplu, în această categorie pot intra și alte cheltuieli similare)
F. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului	⇒ asigurarea utilităților necesare funcționării obiectivului de investiție, precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, drumuri de acces, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic, ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități;
2. LUCRĂRI DE EXECUȚIE	
A. Cheltuieli aferente lucrărilor pentru organizarea execuției lucrărilor	⇒ lucrări amenajare teren pentru pregătirea construcției, ⇒ lucrări de construcții-montaj pentru organizarea de șantier, ⇒ cheltuieli conexe organizării de șantier, ⇒ readucerea terenurilor la starea lor inițială, la terminarea execuției lucrărilor de investiții/intervenții;
B. Lucrări de construcții de clădiri noi sau de intervenție asupra clădirilor existente	⇒ lucrări de construcții și instalații aferente construcțiilor pentru clădiri noi, ⇒ lucrări de reparații curente la clădirile existente, ⇒ lucrări de reparații asupra elementelor structurale și nestructurale la clădirile existente, ⇒ lucrări de consolidare la clădirile existente, ⇒ lucrări conexe celorlalte categorii de lucrări;
C. Îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii, a șarpantelor și învelitorilor, precum și a altor elemente de anvelopă care închid spațiul climatizat al clădirii	⇒ fațade parte vitrată, ⇒ fațade parte opacă, ⇒ hidro-termoizolații terase, ⇒ acoperișuri, ⇒ poduri, ⇒ tavane subsol;
D. Introducerea, reabilitarea și modernizarea, după caz, a instalațiilor pentru prepararea, distribuția și utilizarea agentului termic pentru încălzire și a apei calde de consum, a sistemelor de ventilare și climatizare, a sistemelor de ventilare mecanică cu recuperarea căldurii, inclusiv sisteme de răcire pasivă, precum și achiziționarea și instalarea echipamentelor aferente și racordarea la sistemele de încălzire centralizată, după caz	⇒ instalații preparare a.c.m. (panouri solare, boilere); ⇒ instalații distribuție a.c.m. (inclusiv instalarea de baterii cu fotocelulă); ⇒ instalații preparare agent termic încălzire (centrale termice, sau racordarea la sisteme centralizate); ⇒ instalații încălzire (distribuție agent termic și corpuri de încălzire); ⇒ instalații de ventilare mecanică și filtrare a aerului (c.t.a.-uri și recuperatoare de căldură); ⇒ instalare tubulatură pentru ventilație, izolată și neizolată; ⇒ instalații climatizare (aer condiționat și chillere).

Categoriile de cheltuieli eligibile	TIPURI DE CHELTUIELI (cu titlu de exemplu, în această categorie pot intra și alte cheltuieli similare)
E. Utilizarea surselor regenerabile de energie	⇒ montare panouri fotovoltaice, ⇒ montare panouri solare, ⇒ instalare pompe de căldură, ⇒ instalare turbine eoliene;
F. Implementarea sistemelor de management energetic având ca scop îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie (de exemplu, achiziționarea, instalarea, întreținerea și exploatarea sistemelor inteligente pentru gestionarea și monitorizarea oricărui tip de energie pentru asigurarea condițiilor de confort interior)	⇒ instalare sisteme de management energetic (sisteme B.M.S.);
G. Înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, tehnologie LED, cu respectarea normelor și reglementărilor tehnice	⇒ corpuri de iluminat cu tehnologie LED (inclusiv dimabile și/sau cu reglarea temperaturii de culoare CCT);
H. Optimizarea calității aerului interior prin ventilație mecanică cu unități individuale sau centralizată, după caz, cu recuperare de energie termică pentru asigurarea necesarului de aer proaspăt și a nivelului de umiditate, care să asigure starea de sănătate a utilizatorilor în spațiile în care își desfășoară activitatea	⇒ instalații de ventilație mecanică și filtrare a aerului (c.t.a.-uri și recuperatoare de căldură);
I. Alte categorii de cheltuieli	⇒ instalare de sisteme de avertizare în caz de cutremur, ⇒ instalare de sisteme de avertizare în caz de incendiu, ⇒ instalare de sisteme de stingere a incendiilor (hidranți interiori și/sau exteriori, sprinklere, drencere, grupuri de pompare/ridicare a presiunii, rezervoare de apă).

Categoriile de cheltuieli eligibile	TIPURI DE CHELTUIELI (cu titlu de exemplu, în această categorie pot intra și alte cheltuieli similare)
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ instalare de sisteme de filtroventilație la adăposturile A.L.A., ⇒ măsuri și cerințe I.S.U. (uși rezistente la foc, amenajare căi de evacuare și scări exterioare, rampe și grupuri sanitare pentru persoane cu dizabilități, tâmplării interioare corespunzătoare, sisteme și dispozitive pentru deschiderea/închiderea automată a ușilor și ferestrelor în caz de incendiu, balustrade de protecție la terase), ⇒ instalare generatoare de curent electric; ⇒ lucrări pentru amenajări exterioare (trotuare de protecție, alei pietonale, platforme carosabile, spații verzi), ⇒ intervenții pentru colectarea selectivă a deșeurilor;
J. Cheltuieli pentru comisioane, cote, taxe	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții, ⇒ cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții, ⇒ cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor;
K. Lucrări exterioare	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ traseu sportiv-aplicativ/de orientare turistică; ⇒ foisor/pergolă de relaxare în aer liber; ⇒ grădină de legume/flori/plante aromatice etc.; ⇒ observator astronomic.

Alte tipuri de cheltuieli eligibile, atât pentru proiectele ce vizează construcții noi, cât și pentru cele care vizează intervenții asupra construcțiilor existente sunt cheltuielile cu activitățile obligatorii de comunicare și vizibilitate aferente proiectului, în conformitate cu prevederile Ghidului de Identitate Vizuală „Vizibilitate, transparență și comunicare în perioada de programare 2021-2027.

Nu se reabilitează/renovează clădirile expertizate tehnic care, conform reglementărilor tehnice în vigoare, sunt încadrate, prin raportul de expertiză tehnică, în clasa I de risc seismic, clădirile cu risc ridicat de prăbușire, sau cele încadrate în clasa II de risc seismic, având în vedere că aceste clădiri vor fi reabilite de la bugetul de stat. Expertiza tehnică se depune la cererea de finanțare.

Tipurile de cheltuieli eligibile aferente Componentei III – DOTĂRI

Categoriile de cheltuieli eligibile	TIPURI DE CHELTUIELI (cu titlu de exemplu, în această categorie pot intra și alte cheltuieli similare)
A. Laborator informatic	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ fiecare liceu agricol va fi dotat cu un laborator informatic, simulatoare și softuri necesare activităților teoretice și practice de predare/învățare, ⇒ mobilier ergonomic și echipamente digitale specifice, conform OME nr. 3497/2022 pentru aprobarea standardelor de echipare a unităților de învățământ preuniversitar cu echipamente tehnologice;
B. Animale și material biologic specifice	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ animale și material biologic specifice;
C. Utilaje agricole și echipamente specifice	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ utilaje agricole și echipamente specifice pentru liceele tehnologice, cu profil agricol, care dispun de o suprafață agricolă de peste 10 ha în proprietate sau în administrare, în vederea creării deprinderilor elevilor de a folosi utilajele pentru efectuarea lucrărilor agricole, ⇒ aparate, truse și echipamente adaptate domeniului agricol, ⇒ combine, tractoare și echipamentele de lucru specifice acestora, mijloace de transport, echipamente pentru irigații, motoare și alte tipuri de echipamente pentru dotarea laboratoarelor și loturilor didactice, a atelierelor mecanice, echipamente specifice activității în zootehnie și medicină veterinară, echipamente de procesare, încălzire, celule fotovoltaice, mijloace informatice pentru digitalizare în domeniul agriculturii și conexe acesteia, ⇒ înființarea/modernizarea de plantații, sere, solarii și răsadnițe, inclusiv cheltuielile privind costurile generale de proiectare;
D. Alte dotări	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ achiziționarea de bunuri pentru dotarea infrastructurii, precum: dotări P.S.I., dotări de uz gospodăresc, dotări privind protecția muncii, dotări și echipamente corespunzătoare activităților desfășurate în unitatea de învățământ, sisteme și echipamente pentru persoane cu dizabilități, ⇒ dotări exterioare care se montează pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic al proiectului (bănci, coșuri de gunoi, pergole, dotări pentru petrecerea timpului liber), ⇒ achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice precum și a celor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora, ⇒ cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor care nu necesită montaj precum și a echipamentelor și a echipamentelor de transport tehnologic, ⇒ mobilier săli de clasă, pentru laboratoare, ateliere practică, săli sport, dacă nu au făcut obiectul altor investiții, finanțate prin alte programe⁶. ⇒ cheltuieli de promovare proiect.

Tipuri de lucrări necesare pentru a asigura îmbunătățirea performanței energetice atât pentru clădirile noi, cât și pentru cele vechi:

- conectarea la rețeaua de gaze naturale și instalarea de cazane pe gaz și/sau înlocuirea în clădirile vechi a cazanelor pe cărbune și pe gaz existente, după caz;
- instalarea de cazane pentru încălzire în clădirile noi;
- instalarea de panouri fotovoltaice pentru clădirile noi care au terenuri disponibile pentru utilizarea acestui sistem de încălzire.

Cheltuielile neeligibile în cadrul acestui apel sunt următoarele:

- a) cheltuieli cu achiziția de echipamente/bunuri second-hand,
- b) cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziții, active necorporale,
- c) valoarea TVA aferentă cheltuielilor neeligibile,
- d) cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rata și dobânzi aferente creditelor,
- e) contribuția în natură,
- f) amenzi, penalități cheltuieli de judecată,
- g) taxa de timbru verde;
- h) cheltuieli de mentenanță a echipamentelor;
- i) cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar,
- j) dobânzi debitoare,
- k) costurile pentru operarea investiției în perioada de sustenabilitate a proiectului,
- l) sumele rezultate din diferențele de curs valutar,
- m) costuri de amortizare,
- n) cheltuielile efectuate cu achizițiile în regim de leasing,

Orice alte cheltuieli considerate necesare pentru atingerea obiectivelor proiectului și care nu fac parte din lista de cheltuieli eligibile sunt considerate cheltuieli neeligibile, iar solicitantul se obligă să le suporte din fonduri proprii.

- **Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiar.**
- **Responsabilitatea și răspunderea pentru gestiunea financiară a grantului revin în întregime beneficiarului, conform prevederilor legale în vigoare și Contractului de finanțare.**
- **Cheltuielile de management/implementare proiect (consultanță) reprezintă contribuția proprie a solicitantului/beneficiarului și nu va fi suportată din bugetul proiectului.**
- **Achiziția de echipamente va include și serviciile aferente precum: asigurare, servicii de instalare, punere în funcțiune, instruirea aferentă. Echipamentele achiziționate în cadrul proiectului vor fi utilizate exclusiv pentru activitățile cu elevi.**
- **Prin Contractele de finanțare, se va impune obligația ca finanțarea publică să fie acordată numai pentru activitățile neeconomice și să nu existe subvenționare încrucișată a activităților economice.**
- **Unitățile de învățământ trebuie să demonstreze, la momentul depunerii cererii de**

⁶ In declarația de evitarea dublei finanțări se vor menționa toate investițiile realizate în ultimii 3 ani, din orice altă sursă de finanțare.

finanțare, fie natura neeconomică a activităților pentru care va fi utilizată investiția finanțată prin proiect, fie că potențialul avantaj financiar ce ar putea fi acordat prin finanțarea investițiilor prin proiect nu se încadrează în categoria celor cu caracter economic.

Condiții generale de eligibilitate a cheltuielilor:

- a. Să fie necesare pentru realizarea proiectului, să corespundă unor activități eligibile prevăzute în proiect;
- b. Să fie rezonabile și necesare realizării operațiunii și să conducă la atingerea țintei/jalonului;
- c. Să fie angajate și plătite, în condițiile legii, începând cu data de 1 februarie 2020 și până pe data de finalizare a proiectului, respectiv 30 iunie 2025, doar dacă se face dovada că sunt realizate în vederea atingerii obiectivelor proiectului și cu respectarea termenelor prevăzute la punctul 2.1;
- d. Să fie însoțite de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale sau de alte documente contabile cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi auditate și identificate;
- e. Să nu contravină prevederilor PNRR;
- f. Să fie cuprinse în bugetul proiectului;
- g. Să respecte prevederile legislației comunitare și naționale aplicabile, inclusiv în ceea ce privește regimul achizițiilor publice, prin respectarea legislației în vigoare;
- h. Să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor aplicabile;
- i. Să fie în conformitate cu contractul de finanțare, încheiat între coordonatorul de reformă/investiție și beneficiar;
- j. Să fie însoțită de documente justificative;
- k. Să nu fi făcut obiectul altor finanțări publice, în condițiile legii.

În cazul proiectelor depuse în cadrul PNRR, valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile va fi suportată de la bugetul de stat, din bugetul coordonatorului de reforme și/sau investiții pentru Componenta 15. Educație, în conformitate cu legislația în vigoare.

15. INFORMAȚII PRIVIND PREGĂTIREA ȘI DEPUNEREA UNUI PROIECT

Proiectele se depun exclusiv online, prin platforma electronică dedicată PNRR <https://proiecte.pnrr.gov.ro/#/home>, cu respectarea termenului limită de depunere menționat în **Secțiunea 7**. Informații și indicații cu privire la utilizarea platformei electronice dedicată PNRR pot fi obținute aici: <https://proiecte.pnrr.gov.ro/#/home>.

În etapa de elaborare a Cererii de finanțare este necesară consultarea Manualului de identitate vizuală PNRR, disponibil pe site-ul <https://www.afir.ro>.

În Cererea de finanțare se vor prezenta minimum 3 măsuri de informare, comunicare și publicitate privind operațiunile finanțate prin proiect din Mecanismul de redresare și Reziliență, conform prevederilor Manualului de Identitate Vizuală al PNRR (MIV).

Înainte de finalizarea Cererii de finanțare, solicitantul trebuie să se asigure că toate secțiunile sunt completate și că propunerea de proiect conține documentele prezentate mai jos, semnate electronic și încărcate în platforma electronică dedicată PNRR în format pdf.

Formatul Cererii de finanțare:

(1) Cererea de finanțare este compusă din:

i. Cererea de finanțare (Anexa 1), ale cărei secțiuni se completează, se scanează, se semnează digital și se încarcă în aplicația electronică;

ii. Anexele la Cererea de finanțare, care reprezintă setul de documente completate sau, după caz, scanate, salvate în format .pdf, semnate digital și încărcate în aplicația electronică.

(2) Documentele încărcate în aplicația electronică, ca parte din Cererea de finanțare, trebuie să fie lizibile și complete.

Anexele Cererii de finanțare, solicitate la depunere

Din lista de documente prezentată la alineatul (2), sunt specificate documentele care:

a) se descarcă în format predefinit și completat, necesitând doar semnare electronică și încărcare în platforma electronică;

b) se încarcă în format exclusiv „pdf” de către solicitant.

Modalitatea de gestionare a anexelor cererii de finanțare și a documentelor care trebuie transmise de Solicitant.

I. Documentele enumerate în tabelul de mai jos se vor încărca obligatoriu pe platforma electronică la momentul transmiterii Cererii de finanțare.

Titlu	Sursa documentului	Gestionarea documentului	Încărcare în platformă
Anexa 1 – Cerere de finanțare	Se preia din setul de formulare editabile anexate Ghidului	Se completează de solicitant, se semnează de reprezentantul legal sau de persoana împuternicită, se salvează în format pdf.	Se încarcă în format exclusiv .pdf de către solicitant.
Anexa 2 – Declarație pe propria răspundere privind evitarea dublei finanțări	Se preia din setul de formulare editabile anexate Ghidului	Se completează de solicitant, se semnează de reprezentantul legal sau de persoana împuternicită, se salvează în format pdf.	Se încarcă în format exclusiv .pdf de către solicitant.
Anexa 3 – Declarație de angajament pentru colectarea datelor privind beneficiarul real al fondurilor	Se preia din setul de formulare editabile anexate Ghidului	Se completează de solicitant, se semnează de reprezentantul legal sau de persoana împuternicită, se salvează în format pdf.	Se încarcă în format exclusiv .pdf de către solicitant.

Titlu	Sursa documentului	Gestionarea documentului	Încărcare în platformă
Anexa 4 – Declarație de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal	Se preia din setul de formulare editabile anexate Ghidului	Se completează de solicitant, se semnează de reprezentantul legal sau de persoana împuternicită, se salvează în format pdf.	Se încarcă în format exclusiv .pdf de către solicitant.
Anexa 5 – Declarație privind conflictul de interese	Se preia din setul de formulare editabile anexate Ghidului	Se completează de solicitant, se semnează de reprezentantul legal sau de persoana împuternicită, se salvează în format pdf.	Se încarcă în format exclusiv .pdf de către solicitant.
Anexa 6 – Declarație privind respectarea aplicării principiului dnsh („do no significant harm” – „a nu aduce prejudicii asupra mediului”) în implementarea proiectului	Se preia din setul de formulare editabile anexate Ghidului	Se completează de solicitant, se semnează de reprezentantul legal sau de persoana împuternicită, se salvează în format pdf.	Se încarcă în format exclusiv .pdf de către solicitant.
Anexa 7 – Declarație privind TVA aferentă cheltuielilor ce vor fi efectuate în cadrul operațiunii propuse spre finanțare din PNRR	Se preia din setul de formulare editabile anexate Ghidului	Se completează de solicitant, se semnează de reprezentantul legal sau de persoana împuternicită, se salvează în format pdf.	Se încarcă în format exclusiv .pdf de către solicitant.
Anexa 8 – Mandat special/împuternicire specială pentru semnarea anumitor documente din cererea de finanțare (dacă este cazul)	DACĂ ESTE CAZUL Se preia din setul de formulare editabile anexate Ghidului (acesta reprezintă un document administrativ emis de reprezentantul legal, cu respectarea prevederilor	Se completează de solicitant, se semnează de reprezentantul legal sau de persoana împuternicită, se salvează în format	Se încarcă în format exclusiv .pdf de către solicitant.

Titlu	Sursa documentului	Gestionarea documentului	Încărcare în platformă
	legale în vigoare)	pdf.	
Anexa 9 – Declarație de eligibilitate	Se preia din setul de formulare editabile anexate Ghidului	Se completează de solicitant, se semnează de reprezentantul legal sau de persoana împuternicită, se salvează în format pdf.	Se încarcă în format exclusiv .pdf de către solicitant.
Anexa 10 – Declarație de angajament	Se preia din setul de formulare editabile anexate Ghidului	Se completează de solicitant, se semnează de reprezentantul legal sau de persoana împuternicită, se salvează în format pdf.	Se încarcă în format exclusiv .pdf de către solicitant.
Anexa 15 – Notă de fundamentare	Documentul din care rezultă necesitatea și oportunitatea investiției și cuprinde criteriile de eligibilitate solicitate în Grila de selecție - Criterii de eligibilitate a solicitanților și activităților, cheltuielilor	Se completează de solicitant, se semnează de reprezentantul legal sau de persoana împuternicită, se salvează în format pdf.	Se încarcă în format exclusiv .pdf de către Solicitant.
Anexa 16 – Notă conceptuală	Conform HG nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare ⁷	Se completează de solicitant, se semnează de reprezentantul legal sau de persoana împuternicită, se salvează în format pdf.	Se încarcă în format exclusiv .pdf de către Solicitant.
Documentele statutare ale solicitantului	Documente originale ale solicitantului		Se încarcă în format .pdf de către solicitant.

⁷Capitolul II - Nota conceptuală și tema de proiectare, Articolul 3;

(1) Nota conceptuală este documentația întocmită de beneficiarul investiției în scopul justificării necesității și oportunității realizării unui obiectiv de investiții, finanțat total sau parțial din fonduri publice,

(2) Prin nota conceptuală se evidențiază datele preliminare necesare implementării obiectivului de investiții propus și se prezintă informații cu privire la estimarea suportabilității investiției publice,

(3) Conținutul-cadru al notei conceptuale este prevăzut în HG nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;

Titlu	Sursa documentului	Gestionarea documentului	Încărcare în platformă
Documente de identificare a reprezentantului legal și/sau (după caz) documentele de identificare a persoanei împuternicite	Documente originale personale		Se încarcă în format .pdf de către solicitant.
Certificat de atestare fiscală și alte documente justificative în legătură cu proiectul (dacă și după cum este cazul)	Documente originale ale solicitantului		Se încarcă în format .pdf de către solicitant
Dovada dreptului de proprietate sau administrare a terenului/clădirii	Solicitantul va prezenta documente aplicabile beneficiarilor publici, conform legislației în vigoare		Se încarcă în format .pdf de către solicitant

Orice alte documente justificative relevante, cum ar fi, dar fără a ne limita la: Studii de piață pentru justificarea costurilor propuse, Documentații tehnico-economice, avize și acorduri cu privire la investiție existente (dacă există elaborate anterior depunerii Cererii de finanțare) ș.a.

II. Documentele enumerate în tabelul de mai jos nu se anexează de către solicitant la momentul transmiterii Cererii de finanțare.

Anexa 11 – Grila de evaluare a eligibilității solicitantului și a proiectului	Nu se transmite de solicitant Acest document reprezintă instrument de evaluare/autoevaluare, care ajută solicitantul la evaluarea și planificarea strategică a activităților cu scopul atingerii obiectivelor urmărite.	Nu e cazul	Nu e cazul
Anexa 12 – Grila de evaluare a calității proiectului	Nu se transmite de solicitant Acest document reprezintă instrument de evaluare/autoevaluare, care ajută solicitantul la evaluarea și planificarea strategică a activităților cu scopul atingerii obiectivelor urmărite.	Nu e cazul	Nu e cazul
Anexa 13 – Contract de finanțare	Nu se transmite de solicitant Acest document se completează de finanțator după ce proiectul este acceptat	Nu e cazul	Nu e cazul

	pentru finanțare, urmând a fi semnat de ambele părți (finanțator și beneficiar)		
Anexa 14 – Lista unităților de învățământ eligibile	Nu se transmite de solicitant	Nu e cazul	Nu e cazul

Lipsa unuia dintre documentele mai sus menționate sau completarea neconformă a oricărui document, ulterior etapei de solicitare a clarificărilor, atrage respingerea Cererii de finanțare.

DOAR PROPUNERILE DE PROIECTE COMPLETE ȘI CONFORME VOR FI ACCEPTATE ÎN ETAPA DE EVALUARE CALITATIVĂ.

16. LIMBA UTILIZATĂ PENTRU COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Limba utilizată în completarea Cererii de finanțare este limba română.

17. SEMNAREA CERERII DE FINANȚARE ȘI A DOCUMENTELOR ANEXATE

Pentru transmiterea Cererilor de finanțare prin platforma electronică dedicată PNRR, semnătura electronică extinsă a reprezentantului legal/persoanei împuternicite al Solicitantului trebuie să fie certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

18. EVALUAREA ȘI SELECȚIA PROIECTELOR

Scopul procesului de evaluare vizează determinarea calității proiectelor depuse în vederea finanțării acestora.

Evaluarea proiectelor

Evaluarea proiectelor se va realiza în 2 etape:

- I. Verificarea eligibilității solicitanților și proiectelor, inclusiv solicitare/răspuns clarificări;
 - I.1. Evaluarea eligibilității solicitanților și proiectelor (conform grilei din Anexa 11 la prezentul Ghid)
 - I.2. Publicarea listei inițiale cu solicitanți acceptați/solicitanți respinși, cu termen pentru eventuale contestații
 - I.3. Depunerea eventualelor contestații
 - I.4. Soluționarea eventualelor contestații.
 - I.5. Publicarea listelor finale cu solicitanți acceptați/solicitanți respinși în etapa I
- II. Evaluarea calitativă a proiectelor, inclusiv solicitare/răspuns clarificări;
 - II.1. Evaluarea calitativă a proiectelor (conform grilei din Anexa 12 la prezentul Ghid)
 - II.2. Publicarea listelor inițiale cu solicitanți acceptați/solicitanți respinși, cu termen pentru eventuale contestații
 - II.3. Depunerea eventualelor contestații
 - II.4. Soluționarea eventualelor contestații
 - II.5. Publicarea listei finale a proiectelor acceptate pentru finanțare.

Pentru fiecare proiect se vor completa două grile de evaluare:

- ⇒ Grila de evaluare a eligibilității solicitantului și a proiectului, prin verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate ale solicitantului și ale proiectului, în conformitate cu prevederile prezentului Ghid (Anexa 11 la prezentul Ghid);
- ⇒ Grila de evaluare calitativă a proiectului, prin acordarea de punctaje între 0 și valoarea maximă aferentă criteriului, însoțite de comentarii justificative (Anexa 12 la prezentul Ghid).

Cererea de finanțare va fi depusă și va fi verificată pe baza celor două grile de evaluare. Operațiunile vor fi admise dacă cererea de finanțare primește DA la toate criteriile de eligibilitate și un punctaj total de minim 30 de puncte la criteriile de selecție. Pentru departajarea cererilor de finanțare cu același punctaj, se va lua în considerare numărul de elevi din clasele cu profil de interes pentru agricultură.

În cazul în care se constată lipsa unor documente, evaluatorii pot formula, pentru fiecare etapă a procesului de evaluare, solicitări de clarificări, pentru a completa informațiile/documentele necesare unui dosar complet al Cererii de finanțare.

În fiecare dintre cele două etape de evaluare a proiectelor, în cazul în care, în urma verificării documentelor transmise de către solicitanți, se constată existența unor necorelări în cadrul cererii de finanțare și/sau între cererea de finanțare și documentele suport și/sau se consideră necesare clarificări, se poate solicita un număr de maximum 2 (două) solicitări de clarificări. Termenul maxim de răspuns la solicitarea de clarificări este de 2 (două) zile lucrătoare.

În cazul în care solicitantul consideră în mod justificat ca termenul stabilit nu poate fi respectat, solicită în scris prelungirea termenului cu maximum 2 (două) zile lucrătoare, situație în care se stabilește un nou termen de răspuns.

În cazul în care solicitantul nu furnizează clarificările solicitate sau acestea nu sunt transmise în termenul stabilit, evaluarea se va realiza pe baza informațiilor comunicate la depunerea Cererii de finanțare.

Ulterior fiecărei etape de soluționare a contestațiilor, se vor publica Lista finală a proiectelor declarate admise/respinse în urma contestațiilor din etapa de evaluare a eligibilității solicitanților și a proiectelor, respectiv Lista finală a proiectelor declarate admise/respinse în urma contestațiilor din etapa de evaluare calitativă a proiectelor.

Lista finală a proiectelor selectate pentru finanțarea din granturi PNRR va fi publicată pe site-ul <https://www.afir.ro>.

Pentru fiecare proiect selectat în vederea finanțării se va transmite către beneficiar o notificare privind selectarea proiectului pentru finanțare, cu specificarea documentelor ce trebuie depuse în etapa de contractare, precum și a termenului maxim de depunere a documentelor solicitate.

Renunțarea la Cererea de finanțare

Retragerea cererii de finanțare se poate face numai de către reprezentantul legal sau de către persoana împuternicită prin mandat/împuternicire specială. Retragerea solicitării de finanțare se va realiza prin sistemul informatic în maximum 3 (trei) zile lucrătoare de la transmiterea cererii de finanțare. După acest termen, cererea de finanțare intră automat în evaluare.

19. CONTRACTAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR

A) Actualizarea documentației tehnico-economice existente (dacă este cazul)

În cazul unor modificări/schimbări apărute în perioada dintre data depunerii Cererii de finanțare și data contractării, solicitanții vor transmite documente justificative în acest sens.

B) Contractarea proiectelor

După finalizarea procesului de evaluare, pentru proiectele selectate în urma procedurii competitive, AFIR redactează Nota de aprobare a Proiectului și Contractul de finanțare și transmite Solicitantului Contractul de finanțare, în vederea semnării acestuia de către reprezentantul legal. Solicitantul va încărca, în platforma electronică dedicată PNRR, documentele solicitate în funcție de disponibilitatea platformei.

C) Semnarea Contractului de finanțare

În baza Listei finale, aprobată prin ordin/decizie al/aconducerii AFIR, se va transmite o Scrisoare de aprobare a finanțării Proiectului, adresată fiecărui Beneficiar care urmează să semneze un Contract de finanțare, care va detalia condițiile de implementare.

Solicitanții au obligația de a păstra documentele aferente Proiectelor pe perioada prevăzută de articolul 132 din Regulamentul(UE) nr. 241/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, respectiv timp de 5 (cinci) ani de la data plății soldului său, iar în absența unei astfel de plăți, de la data efectuării ultimei raportări.

D) Reguli privind implementarea și monitorizarea proiectelor

Monitorizarea implementării Contractelor de finanțare din punct de vedere tehnic și financiar se va realiza de către AFIR.

Indicatorii de rezultat și de realizare asumați în cererea de finanțare aprobată sunt obligatorii pentru toți beneficiarii de granturi finanțate din prezentul apel, aceștia cuantificând consecințele directe ale proiectului și efectul său asupra beneficiarilor. Valorile acestor indicatori se vor raporta către AFIR, care le va colecta și raporta către ME, pentru a urmări progresul în atingerea rezultatelor estimate. În cazul în care indicatorii obligatorii, asumați de către Beneficiar, nu vor fi atinși, finanțarea va fi diminuată, în condițiile prevăzute de legislația aplicabilă.

Beneficiarul are obligația de a transmite datele și informațiile cu privire la beneficiarii reali ai fondurilor alocate în cadrul Proiectului, conform Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 a Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și al Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei și a legislației naționale incidente, înaintea semnării contractelor de achiziție și a contractelor comerciale.

Beneficiarul are obligația de a transmite AFIR, informațiile și datele necesare monitorizării investiției, în conformitate cu prevederile art. 22, alin. (2), lit. d) din Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021, în vederea colectării și transmiterii către ME care transmite către MIPE.

Monitorizarea Contractului de finanțare va fi realizată de către AFIR, în conformitate cu prevederile art.

6, alin. (4) din OUG 124/2021, cu modificările și completările ulterioare.

Toate formularele/anexele necesare implementării și monitorizării Proiectului sunt puse la dispoziția Beneficiarului prin instrucțiunile specifice de lucru emise de MIPE, Me și/sau AFIR. Beneficiarul este obligat să respecte prevederile cuprinse în Contractul de finanțare și în anexele aferente, precum și în instrucțiunile specifice de lucru emise de Finanțator sau de MIPE, referitoare la asigurarea conformității cu politicile Uniunii Europene și naționale, privind achizițiile publice, egalitatea de șanse, dezvoltarea durabilă, informarea și publicitatea.

Beneficiarul are obligația de a furniza AFIR orice document sau informație solicitată cu privire la implementarea Proiectului, în termenul indicat.

Beneficiarul este obligat să asigure vizibilitatea proiectului și a programului, prin derularea a cel puțin 3 măsuri de informare și publicitate, în conformitate cu Manualul de Identitate Vizuală pentru PNRR (MIV), aceasta fiind o condiție de acordare a finanțării.

20. DOCUMENTE NECESARE ÎN ETAPA DE IMPLEMENTARE A CONTRACTELOR DE FINANȚARE

Beneficiarul are obligația întocmirii Rapoartelor de progres și a Cererilor de transfer și de a pune la dispoziția AFIR documentele justificative ce însoțesc Cererea de transfer, spre a fi verificate, în vederea autorizării acestora. În cadrul rapoartelor de progres vor fi incluse prevederi privind conformitatea cu principiul DNSH/obligațiile solicitantului de asumare a angajamentului privind respectarea principiului „de a nu prejudicia în mod semnificativ”, pentru fiecare dintre obiectivele de mediu identificate în cadrul investiției, precum și modalitatea de respectare a acestora și de transmitere a tuturor datelor necesare verificării acestor angajamente. În cadrul Cererilor de transfer depuse de către Beneficiari se vor evidenția distinct valoarea aferentă cheltuielilor eligibile din PNRR și valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile.

21. MECANISME DE GESTIONARE A RISCURILOR DE IMPLEMENTARE

Beneficiarii vor identifica riscurile care pot să împiedice asupra implementării Proiectului în calendarul propus, cum ar fi, de exemplu, întârzieri în procedura de achiziție publică.

Pentru riscurile identificate vor fi propuse măsuri de reducere a riscului. AFIR va analiza în permanență complementaritatea cu alte măsuri.

AFIR organizează și exercită activități de control intern, de control preventiv și de identificare și gestionare a riscurilor. Astfel, AFIR va lua toate măsurile necesare pentru evitarea conflictului de interese, prevenirea neregulilor grave, a dublei finanțări, asigurarea bunei gestiuni financiare, controlul și recuperarea creanțelor, verificarea beneficiarilor reali ai fondurilor alocate din PNRR prin prezentul apel, respectarea principiilor egalității de șanse, nediscriminării și dezvoltării durabile.

Solicitanții au obligația de a prezenta, după semnarea Contractului de finanțare, dar nu mai târziu de 6 (șase) luni de la data intrării în vigoare a Contractului de finanțare, următoarele documente obligatorii, în caz contrar Contractul de finanțare va fi reziliat. Astfel, beneficiarului i se vor efectua plăți, condiționate de prezentarea documentelor menționate în cele ce urmează:

⇒ Documentația tehnico-economică – Studiu de fezabilitate (elaborată la nivel de proiect sau pentru fiecare componentă în parte din cadrul proiectului);

⇒ Hotărârea de aprobare a indicatorilor tehnico-economici semnată de către persoana care are dreptul conform actelor de constituire să reprezinte legal solicitantul și să semneze în numele acestuia. Hotărârea/decizia de aprobare a indicatorilor tehnico-economici se va corela cu cea mai recentă documentație (SF). Anexa la hotărârea/decizia de aprobare trebuie să conțină detalierea indicatorilor tehnico-economici și a valorilor acestora în conformitate cu documentația tehnico-economică și este asumată de proiectant.

Beneficiarii au obligația de a prezenta după semnarea Contractului de finanțare, dar nu mai târziu de 12 luni de la data intrării în vigoare a Contractului de finanțare, următoarele documente obligatorii, în caz contrar Contractul de finanțare poate fi reziliat. Beneficiarului i se vor efectua plăți, condiționate de prezentarea documentelor menționate în cele ce urmează:

- ⇒ Autorizația de construire, împreună cu toate avizele obținute pe baza Certificatului de urbanism;
- ⇒ Proiectul tehnic și, dacă este cazul, Hotărârea actualizată pentru faza PT. Se va transmite proiectul tehnic, împreună cu devizul general actualizat, în conformitate cu legislația în vigoare aplicabilă. Se va transmite Hotărârea/decizia actualizată pentru faza PT sau cu modificările și completările intervenite la faza PT;
- ⇒ Contractul de lucrări de execuție încheiat, inclusiv actele adiționale încheiate, împreună cu devizul general actualizat, cu defalcarea valorii aferente cheltuielilor eligibile din PNRR pe capitole și subcapitole de cheltuieli conform HG nr. 907/2016 și a valorii TVA aferentă acestor tipuri de cheltuieli, inclusiv a cheltuielilor neeligibile și TVA aferent acestora. Contractul de lucrări va cuprinde inclusiv măsuri privind respectarea obligațiilor prevăzute în PNRR pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH);
- ⇒ Modificări ale Ordinului/Deciziei/Hotărârii de aprobare a proiectului (Cererii de finanțare) și a cheltuielilor aferente, în conformitate cu ultima formă a bugetului, dacă este cazul.

Beneficiarii au obligația de a prezenta, după finalizarea lucrărilor de execuție, procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, cartea tehnică a construcției, raportul dirigintei și raportul proiectantului, în termen de maximum 30 de zile de la data întocmirii acestuia. Plata finală a proiectului este condiționată de prezentarea acestui document. În cazul în care un beneficiar nu poate demonstra finalizarea investiției, Contractul de finanțare va fi reziliat și sumele plătite vor fi recuperate.

22. MODIFICAREA GHIDULUI SPECIFIC

Ghidul poate fi modificat în aceleași condiții în care a fost aprobat, cu respectarea regulilor de transparență, prin aprobarea modificărilor prin ordin/decizie a directorului AFIR, cu aprobarea ME și avizarea MIPE.

Prevederile prezentului Ghid pot fi modificate în vederea actualizării cu eventuale modificări legislative aplicabile, pentru îmbunătățirea procesului de selecție, sau pentru alte motive, în cuprinsul cărora vor exista și prevederi tranzitorii pentru Proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare pentru asigurarea principiului tratamentului nediscriminatoriu tuturor solicitanților de finanțare.

23. TRANSPARENTA

Transparența Ghidului specific și a eventualelor modificări ulterioare ale acestuia se asigură potrivit reglementărilor cu privire la transparența decizională în administrația publică. Orice eventuală modificare a prezentului Ghid se realizează de către AFIR, cu aprobarea ME și solicitarea avizului MIPE, în calitate de coordonator național PNRR și al Comisiei Europene.

Pentru asigurarea principiului transparenței, toate informațiile necesare atingerii obiectivelor și țintelor propuse prin acest apel, sunt publicate și actualizate permanent pe site-ul AFIR

Beneficiarul este obligat să respecte prevederile cuprinse în Anexa 1 - Cererea de finanțare, referitoare la asigurarea conformității cu politicile Uniunii Europene și naționale, privind achizițiile publice, egalitatea de șanse, dezvoltarea durabilă, informarea și publicitatea și cu respectarea prevederilor Articolului – Transparență din Contractul de finanțare (Anexa 14 a Ghidului).

Beneficiarul este obligat să respecte prevederile cuprinse în Anexa 1 - cererea de finanțare, referitoare la asigurarea conformității cu politicile Uniunii Europene și naționale, privind achizițiile publice, egalitatea de șanse, dezvoltarea durabilă, informarea și publicitatea și cu respectarea prevederilor Articolului 18 – Transparență din Contractul de finanțare (Anexa 13 a Ghidului).

Beneficiarul se va asigura că toate demersurile întreprinse pentru implementarea Proiectului vor fi realizate în mod deschis, transparent și nediscriminatoriu.

Executanții de lucrări/furnizorii de produse/prestatorii de servicii vor fi selectați de Beneficiarul finanțării prin derularea unor proceduri de achiziție publică, competitive, transparente și non-discriminatorie în conformitate cu legislația din domeniu aplicabilă.

Beneficiarul se va asigura că toate demersurile întreprinse pentru implementarea Proiectului vor fi realizate în mod deschis, transparent și nediscriminatoriu.

24. PREVENIREA NEREGULILOR GRAVE, A DUBLEI FINANȚĂRI

Modul de verificare a informațiilor necesare evitării dublei finanțări precum și a evitării conflictului de interese se face cu respectarea prevederilor legale aplicabile și instrucțiunilor emise de MIPE cu acest scop.

Solicitantul va atașa, la Cererea de finanțare, Anexa 2 - Declarație pe propria răspundere privind evitarea dublei finanțări și Anexa 5 - Declarația privind conflictul de interese și. Acestea se vor completa și depune de toți membrii echipei de proiect, în etapa de implementare, la nivelul fiecărui Beneficiar.

Evaluatorii cererilor de finanțare vor semna o declarație pe proprie răspundere că nu se află în conflict de interese cu niciun beneficiar.

Fondurile vor fi utilizate pentru scopul propus, în conformitate cu toate regulile aplicabile, în special normele privind prevenirea conflictelor de interese, fraudă, corupție și dublă finanțare, din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din cadrul altor programe ale Uniunii Europene.

Pentru contractarea executării de lucrări/furnizării de produse/prestării de servicii vor fi organizate proceduri de achiziție transparente, deschise, nediscriminatorii, astfel încât să fie plătit prețul pieței.

Beneficiarii proiectelor au obligația de a asigura accesul neîngrădit al autorităților naționale și europene cu atribuții de verificare, control și audit, în limitele competențelor ce le revin, în cazul în care aceștia le efectuează verificări/controale/audit la fața locului și solicită în scris declarații, documente, informații.

Pe toată perioada de implementare a fiecărui proiect cât și în perioada de durabilitate, beneficiarul este obligat să aducă la cunoștința AFIR orice modificări care intervin în situația sa și care contravin prevederilor din declarațiile anexate la cererea de finanțare. AFIR va aplica proceduri de management și

control care să asigure corectitudinea acordării și utilizării acestor fonduri, precum și respectarea principiilor buneii gestiuni financiare, așa cum este aceasta definită în legislația comunitară incidentă.

25. RESPECTAREA PRINCIPIULUI „DE A NU PREJUDICIA ÎN MOD SEMNIFICATIV (DNSH)”

Respectarea principiului “de a nu prejudicia în mod semnificativ” se va realiza prin obligații în sarcina Solicitantului, care vor fi menționate în Cererea de finanțare, inclusiv prin autoevaluarea realizată prin intermediul Declarației privind respectarea principiului DNSH (Anexa 6), aceasta fiind una din condițiile de eligibilitate a proiectului.

Articolul 4a („Principii orizontale”) din Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență prevede că; Mecanismul de redresare și reziliență sprijină doar măsurile care respectă principiul DNSH. Articolele 15 și 16 („Planul de redresare și reziliență” și „Evaluarea Comisiei”) prevăd, în continuare, că **„nicio măsură de implementare a reformelor și a investițiilor incluse în plan nu prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu în înțelesul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 (principiul de «a nu prejudicia în mod semnificativ”.**

26. BENEFICIARUL REAL AL FONDURILOR PNRR

Beneficiarul va anexa la Cererea de finanțare, Anexa 3 – Declarație de angajament pentru colectarea datelor privind beneficiarul real al fondurilor.

27. CONTRIBUȚIA INVESTIȚIEI LA OBIECTIVELE ASUMATE PENTRU REALIZAREA INDICATORILOR DIN DOMENIUL CLIMEI ȘI DIN DOMENIUL DIGITAL

Se are în vedere stabilirea unor repere în infrastructura asupra căreia se fac investiții, pentru a conștientiza consecințele schimbărilor climatice, pentru ca elevii, cadrele didactice și comunitatea să-și dezvolte un comportament prietenos cu mediul înconjurător, precum și pentru a dezvolta un ecosistem digital de educație.

Regulamentul (UE) nr. 241/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență se menționează ca Tranziția verde ar trebui să fie sprijinită prin reforme și investiții în tehnologii și capacități verzi, inclusiv în biodiversitate, eficiență energetică, renovarea clădirilor și economia circulară, contribuind în același timp la obiectivele Uniunii privind clima.

Coeficientul pentru calcularea sprijinului acordat obiectivelor de mediu este de 40% pentru construirea de clădiri noi eficiente din punct de vedere energetic și pentru Renovarea în vederea creșterii eficienței energetice sau măsuri de eficiență energetică legate de infrastructurile publice, proiecte demonstrative și măsuri de sprijin. Din alocarea totală a acestui apel, 9,2 mil euro reprezintă valoarea aferentă Coeficientul pentru calcularea sprijinului acordat obiectivelor de mediu.

28. ANEXE

Anexele prezentului Ghid, astfel cum fac parte integrantă din acesta, sunt:

- i. Anexa 1 -Cererea de finanțare,
- ii. Anexa 2 -Declarație pe propria răspundere privind evitarea dublei finanțări,
- iii. Anexa 3 -Declarație de angajament pentru colectarea datelor privind beneficiarul real al fondurilor,
- iv. Anexa 4 -Declarație de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal,
- v. Anexa 5 -Declarație privind conflictul de interese,
- vi. Anexa 6 -Declarație privind respectarea principiului DNSH,
- vii. Anexa 7 -Declarație privind TVA aferentă cheltuielilor proiectului,
- viii. Anexa 8 -Mandatul special/împuternicire specială pentru semnarea anumitor documente din Cererea de finanțare (dacă este cazul),
- ix. Anexa 9 -Declarație de eligibilitate,
- x. Anexa 10 -Declarație de angajament,
- xi. Anexa 11 -Grila de evaluare a eligibilității solicitantului și a proiectului
- xii. Anexa 12 -Grila de evaluare a calității proiectului,
- xiii. Anexa 13 -Contract de finanțare,
- xiv. Anexa 14 -Lista unităților de învățământ eligibile în cadrul prezentului apel,
- xv. Anexa 15 -Notă de fundamentare
- xvi. Anexa 16 -Notă conceptuală